

# Državni zakonik

za

## kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXVIII. — Izdan in razposlan 6. dne marca 1917.

**Vsebina:** (Št. 85—88.) 85. Ukaz o izvršitvenih določilih k ukazu trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 21. marca 1916. l. o uvažanju živalskih in rastlinskih olj in mastenih snovi ter nekaterih sorodnih produktov iz carinskega inozemstva. — 86. Ukaz, s katerim se postavljajo nadzorniki za prehranjevanje. — 87. Ukaz, s katerim se izpreminja ministrstveni ukaz z dne 11. maja 1916. l., s katerim se uravnava promet s kostmi in z mozgom. — 88. Ukaz o izdaji dodatnih kart za cukor organom orožništva, policije in finančne straže.

### 85.

#### Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za notranje stvari in s pravosodnim ministrom z dne 28. februarja 1917. l.

o izvršitvenih določilih k ukazu trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 21. marca 1916. l. (drž. zak. št. 71) o uvažanju živalskih in rastlinskih olj in mastenih snovi ter nekaterih sorodnih produktov iz carinskega inozemstva.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) in izvršuje § 2 ministrstvenega ukaza z dne 21. marca 1916. l. (drž. zak. št. 71), se ukazuje:

#### § 1.

Kdor uvaža iz inozemstva v § 1 ministrstvenega ukaza z dne 21. marca 1916. l. (drž. zak. št. 71) oznamenjeno blago, in sicer:

Živalska in rastlinska olja in masti vsake vrste (izvzemši maslo in svinjsko mast), tudi strjena;

tolščne kisline;

tolščne zmesi vsake vrste in druge oljevitne tvarine in produkte, ako imajo več nego 10 odstotkov živalskih ali rastlinskih olj, masti ali tolščnih kislin;

oljne pokosti in oksidirana olja;

mazalna, klejna in jedrnata mila vsake vrste, tudi toaletna mila in vse milo vsebujoče izdelke;

glicerin vsake vrste, tudi glicerinske vode, milove podluge in druge glicerinovite izdelke,

mora prihod blaga v Avstrijo nemudoma naznaniti Avstrijskemu središču za olje in mast d. dr. na Dunaju, I., Seitzergasse 1, ter navesti vrsto in množino ter kraj, kjer leži, in je dolžen blago ohraniti s skrbnostjo rednega trgovca dotlej, da ga prevzame Avstrijsko središče za olje in mast d. dr.

Ako uvoznik ni v tuzemstvu, stopi na njegovo mesto prejemnik blaga.

#### § 2.

Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. je dolžno prevzeti in plačati blago najdalje v 30 dneh od dneva naznanila prihoda v Avstrijo.

## § 3.

Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. prevzema blago po tistih cenah, po katerih je središče pridobilo ali moglo pridobiti blago enake vrste in kakovosti v isti deželi in ob istem času, prištevisi vozninske stroške in tiste stroške v običajni izmeri, ki so nastali uvozniku dotlej, da pride blago na namembno postajo.

Ne tržno blago, ki ga v isti kakovosti sicer ni bilo na dotičnem trgu ob tem času, se prevzema po cenah, ki, odmerjene na podlagi cen, ki jih plačuje Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. po odstavku 1, ustrezajo kakovosti in notranji vrednosti blaga.

## § 4.

Za odločevanje sporov o ceni, po kateri mora Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. prevzemati blago, je edino pristojno razsodišče vojne zveze industrije za olje in mast (§ 15 ministrstvenega ukaza z dne 8. aprila 1916. l. [drž. zak. št. 94]).

Pravde te vrste, ki tečejo ob pričetku veljavnosti tega ukaza na drugem sodišču in še niso odločene na prvi stopnji, je odstopiti imenovanemu razsodišču, da nadaljuje postopanje.

V spornih primerih mora Avstrijsko središče za olje in mast d. dr. ob prevzetju blaga začasno plačati ceno, ki jo je določilo.

## § 5.

Določila tega ukaza se uporabljajo tudi na tisto blago v § 1 oznamene vrste, ki se je uvozilo iz carinskega inozemstva pred dnem, katerega dobi ta ukaz moč, in ki ga je bilo ali ga je oddati po § 2 ministrstvenega ukaza z dne 21. marca 1916. l. (drž. zak. št. 71) Avstrijskemu središču za olje in mast d. dr.

## § 6.

Ravnanje zoper določila § 1 tega ukaza kaznuje politično oblastvo z denarno kaznijo do 5000 kron ali z zaporom do 6 mesecev.

## § 7.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Handel s. r.

Schenk s. r.

Urban s. r.

## 86.

## Ukaz urada za prehranjevanje ljudi v porazumu z udeleženi ministristvi z dne 28. februarja 1917. l.,

s katerim se postavljajo nadzorniki za prehranjevanje.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) in določil § 3 ukaza vsega ministristva z dne 13. novembra 1916. l. (drž. zak. št. 383), se ukazuje tako:

## § 1.

Dokler trajajo nenavadne razmere, ki jih je ustvarila vojna, se postavljajo za uspešno pospeševanje vseh nalog, odkazanih uradu za prehranjevanje ljudi, kakor posebni organi tega urada generalni nadzornik za prehranjevanje in nadzorniki za prehranjevanje.

## § 2.

Generalni nadzornik za prehranjevanje stoji na čelu nadzornikov za prehranjevanje, mora izvrševati neposrednje službeno nadzorstvo nad njimi in njihovim osebjem in pripada hkratu uradu za prehranjevanje ljudi.

## § 3.

Nadzorniki za prehranjevanje imajo nalogo:

1. v vseh stvarih, ki so posrednje ali neposredje v zvezi s prehranjevanjem ljudi, omogočati stalno dotiko prebivalstva z uradom za prehranjevanje ljudi, na polju prehranjevalstva spoznavati razmere v deželi in ukrepati, da se odpravijo nedostatki,

2. podpirati oblastva in urade v oskrbovanju službe prehranjevanja in

3. o izvrševanju zadevnih predpisov in službe prehranjevanja sploh neposrednje poročati uradu za prehranjevanje ljudi ter opravljati poizvedbe, revizije in druga uradna dejanja, ki jih zaukaže ta urad.

## § 4.

Za izpolnjevanje svojih dolžnosti morajo nadzorniki za prehranjevanje vedno vzdrževati najožjo zvezo z oblastvi in uradi, vezanimi na ukazila urada za prehranjevanje ljudi, in imajo pravico s posvetovalnim glasom vsakčas udeleževati se gospodarskih svetov in gospodarskih uradov, ki se ustanové ali že obstajajo v posameznih deželah.

## § 5.

Vsakdo je dolžen dajati nadzornikom za prehranjevanje in pravilno izkazanim organom, ki imajo njihovo naročilo, pojasnila o zalogah, plačanih, terjanih ali ponujenih cenah in o vseh za njih določitev važnih okoliščin.

Od te dolžnosti so izvzete le tiste osebe, ki so ali same ali kojih bližnji svoji (§ 152, številka 1, k. p. r.) so z ozirom na predmet vprašanja sumni kaznivega dejanja.

Nadzornikom za prehranjevanje in pravilno izkazanim organom, ki imajo njihovo naročilo, je dovoljevati dostop v opravilne obratne prostore in prostore za zaloge. V zasebna stanovanja in njih stranske prostore smejo vstopati nadzorniki za prehranjevanje in njihovi organi le tedaj, ako se izkažejo s posebnim naročilom c. kr. urada za prehranjevanje ljudi.

## § 6.

Vsi nadzorniki za prehranjevanje in njim podrejeni organi so dolžni varovati najstrožjo službeno tajnost o zasebnih in obratnih razmerah in opravičnih tajnostih, za katere so zvedeli v teku svojega delovanja.

Kolikor niso te osebe že v posebnem razmerju dolžnosti do države, jim je z obljubo naložiti to dolžnost ter vobče dolžnost, da izpolnjujejo svoje uradne dolžnosti.

Nadalje so dolžni vse na njihovo delovanje nanašajoče se zapiske in spise, ko bo končano njihovo delovanje, izročiti uradu za prehranjevanje ljudi.

## § 7.

Kdor zabrani nadzornikom za prehranjevanje ali organom, ki imajo njihovo naročilo, vstop v svoje obratne prostore, prostore za zaloge ali druge prostore ali noče dati pojasnil ali dá ne-

resnična pojasnila, tega kaznuje politično oblastvo z denarno kaznijo do 5000 K ali z zaporom do treh mesecev. Isti kazni zapade, kdor napelje koga drugega, da zabrani kaj takega ali da dá neresnično pojasnilo ali kdor sodeluje pri tem.

## § 8.

Nadzornike za prehranjevanje imenuje voditelj urada za prehranjevanje ljudi, podrejeni so uradu za prehranjevanje ljudi, od katerega dobivajo tudi natančnejša službena navodila.

## § 9.

Posli nadzornikov za prehranjevanje se morejo poveriti ali uradnikom politične upravne službe ali sicer za to pripravnim osebam.

Urad za prehranjevanje ljudi določi teritorialno področje, uradni sedež in drugo uradno delovanje nadzornikov za prehranjevanje ter število njim podrejenih organov in njihove dolžnosti.

## § 10.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Höfer s. r.

## 87.

## Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 2. marca 1917. l.,

s katerim se izpreminja ministrstveni ukaz z dne 11. maja 1916. l. (drž. zak. št. 136), s katerim se uravnava promet s kostmi in z mozgom.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

## Člen I.

§§ 3, 7 in 9 ministrstvenega ukaza z dne 11. maja 1916. l. (drž. zak. št. 136), s katerim se uravnava promet s kostmi in z mozgom, se morajo glasiti takole:

## § 3.

Kosti se smejo prodajati podjetjem in obrtnim, podelujočim kosti, ter dobivati smejo kosti ta podjetja in obrti le potom središča za kosti.

Trgovinsko ministrstvo more odrediti izjeme od tega določila.

### § 7.

Za vse v § 1 tega ukaza navedene vrste kosti je plačati primerno, toda k večjemu nastopno kupno ceno:

Za 100 kg v vagonških nakladah najmanj 10.000 kg:

Za kuhinjske, mesarske in prekajevalske kosti, suhe, snažne, brez tujih sestavin; pri tem sme biti drugih vrst kosti ali tujih sestavin v posamezni dobavi brez odbitka

k večjemu:

|                                                               |        |
|---------------------------------------------------------------|--------|
| 1% cunj, kamnov, stekla, prsti, nadalje                       |        |
| 1% ovčjih in kozjih nog in suhih zemeljskih kosti brez prsti, |        |
| 10% konjskih kosti brez mesa iz konjskih klavnic,             |        |
| 2% suhih, razsekanih konjederskih kosti brez mesa in prsti    | K 25.— |
| konjske kosti brez mesa iz konjskih klavnic                   | „ 23.— |
| konjederske kosti, zemeljske kosti, ovčje in kozje noge       | „ 17.— |
| snažne kosti s smetišč                                        | „ 21.— |
| kosti v pomijah                                               | „ 16.— |

cevkaste kosti (jedrovite kosti), ki so dokazno pripravne in določene za strgarska dela, in sicer:

|                                                                                                        |        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| odrezane goveje kosti nog in stegenj brez gležnjev                                                     | K 50.— |
| dalje obdelane, najmanj 220 mm dolge, za galanterijsko strgarstvo pripravne in določene kosti te vrste | „ 75.— |
| zlomljene cevaste kosti (črepinjaste kosti)                                                            | „ 30.— |

Odpadki strgarstva kosti, in sicer:

|                                  |        |
|----------------------------------|--------|
| jedrovitih kosti                 | „ 27.— |
| odpadki jedrovitih kosti         | „ 25.— |
| gruče in mehki odpadki kosti     | „ 18.— |
| strgarska moka (moka od vrtanja) | „ 22.— |

Rožene cevi, polna kopita in polni parklji (brez železa) . . . . . K 22.—

Prazna kopita in prazni parklji (suhi, brez železa) ter snažni odpadki rogov . . . . . „ 27.—

Z raztopili masti (bencinom, bencolom, trichlorom) razmaščene kosti (koščeni zdrob) nečiščen . . . . . „ 30.—

Z raztopili masti (bencinom, bencolom, trichlorom) razmaščene kosti (koščeni zdrob) čiščen . . . . . „ 32.—

Cene se umevajo od postaje nakladanja za 100 kg brez omota za plačilo v gotovini netto per cassa; pri tem je dognati težo na kraju namembe, in sicer, ako mogoče, železniškouradno. Ako je ni mogoče dognati železniškouradno, se poizve teža pri prejemniku pred dvema pričama.

V cenah so zapopadeni stroški nakladanja in prevoza do postaje nakladanja. Ako je v kraju ali trgovinsko običajno, da se kosti pripeljejo z vozom na prevzemališče, je plačati za to primeren pribitek h kupnini.

Ako se dobavljajo polovični vagonški nakladi (5000 kg), se znižajo za 100 kg določene najvišje cene za 1 K, ako se dobavljajo pošiljkatve posameznih tovorov (izpod 5000 kg) za 2 K.

Ustanovljene cene se ne uporabljajo na kosti, ki so se dokazno dobile iz Ogrskega, Bosne in Hercegovine ali iz carinskega inozemstva.

Za prevzete kosti mora središče za kosti plačati nemudoma, ko je prevzelo kosti.

### § 9.

Središče za kosti mora nakupljene kosti zopet prodajati industrijam in obrtom, ki podelujejo kosti. Prodajna cena ne sme biti višja nego po § 7 plačana kupnina, toda središče ima pravico k tej ceni zaračunati 50 vinarjev pribitka na 100 kg za svoje režijske izdatke.

Za kosti, parklje in kopita, oddana strgarski obrti, ima središče za kosti pravico zaračunati pribitek 3 K za vsakih 100 kg.

### Člen II.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Clam-Martinic s. r. Forster s. r.  
Handel s. r. Schenk s. r.  
Urban s. r.

**88.****Ukaz urada za prehranjevanje ljudi  
z dne 3. marca 1917. l.**

**o izdaji dodatnih kart za cukar organom orož-  
ništva, policije in finančne straže.**

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se, dopolnjuje ministrstveni ukaz z dne 7. maja 1916. l. (drž. zak. št. 132) in ukaz urada za prehranjevanje ljudi z dne 1. februarja 1917. l. (drž. zak. št. 41), ukazuje tako:

**§ 1.**

Politična deželna oblastva so pooblaščenca za dobo enega koledarskega mesca dopuščeno po-

rabno množino obdačenega cukra zvišati na  $1\frac{1}{2}$  kg ( $\frac{12}{8}$ ) za organe orožništva, policije in finančne straže, ki opravljajo zunanjo službo in po vrstnem redu ponočno službo.

**§ 2.**

Za dobivanje te ustanovljene zvišane porabne množine se zmislu primerno uporabljajo določila §§ 3 in 4 ministrstvenega ukaza z dne 7. maja 1916. l. (drž. zak. št. 132), oziroma člena IV ukaza urada za prehranjevanje ljudi z dne 1. februarja 1917. l. (drž. zak. št. 41).

**§ 3.**

Ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

**Höfer s. r.**

# Državni zakonik

za

## kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, tudi v letu 1917. v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1917 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštne prosto — 8 K.

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja le, če se je plačala prej letna naročnina zanj, je ob enem z naročbo plačati tudi zanjo pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanja povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

| Letnik | 1849. za . | 4 K 20 h  | Letnik | 1866. za . | 4 K 40 h | Letnik | 1883. za . | 5 K — h  | Letnik | 1900. za . | 7 K — h   |
|--------|------------|-----------|--------|------------|----------|--------|------------|----------|--------|------------|-----------|
| "      | 1850. " .  | 10 " 50 " | "      | 1867. " .  | 4 " — "  | "      | 1884. " .  | 5 " — "  | "      | 1901. " .  | 6 " — "   |
| "      | 1851. " .  | 2 " 60 "  | "      | 1868. " .  | 4 " — "  | "      | 1885. " .  | 3 " 60 " | "      | 1902. " .  | 7 " 50 "  |
| "      | 1852. " .  | 5 " 20 "  | "      | 1869. " .  | 6 " — "  | "      | 1886. " .  | 4 " 60 " | "      | 1903. " .  | 9 " — "   |
| "      | 1853. " .  | 6 " 30 "  | "      | 1870. " .  | 2 " 80 " | "      | 1887. " .  | 5 " — "  | "      | 1904. " .  | 5 " — "   |
| "      | 1854. " .  | 8 " 40 "  | "      | 1871. " .  | 4 " — "  | "      | 1888. " .  | 8 " 40 " | "      | 1905. " .  | 6 " — "   |
| "      | 1855. " .  | 4 " 70 "  | "      | 1872. " .  | 6 " 40 " | "      | 1889. " .  | 6 " — "  | "      | 1906. " .  | 12 " — "  |
| "      | 1856. " .  | 4 " 90 "  | "      | 1873. " .  | 6 " 60 " | "      | 1890. " .  | 5 " 40 " | "      | 1907. " .  | 13 " — "  |
| "      | 1857. " .  | 5 " 70 "  | "      | 1874. " .  | 4 " 60 " | "      | 1891. " .  | 6 " — "  | "      | 1908. " .  | 9 " — "   |
| "      | 1858. " .  | 4 " 80 "  | "      | 1875. " .  | 4 " — "  | "      | 1892. " .  | 10 " — " | "      | 1909. " .  | 8 " 50 "  |
| "      | 1859. " .  | 4 " — "   | "      | 1876. " .  | 3 " — "  | "      | 1893. " .  | 6 " — "  | "      | 1910. " .  | 8 " 40 "  |
| "      | 1860. " .  | 3 " 40 "  | "      | 1877. " .  | 2 " — "  | "      | 1894. " .  | 6 " — "  | "      | 1911. " .  | 7 " — "   |
| "      | 1861. " .  | 3 " — "   | "      | 1878. " .  | 4 " 60 " | "      | 1895. " .  | 7 " — "  | "      | 1912. " .  | 12 " 50 " |
| "      | 1862. " .  | 2 " 80 "  | "      | 1879. " .  | 4 " 60 " | "      | 1896. " .  | 7 " — "  | "      | 1913. " .  | 9 " 50 "  |
| "      | 1863. " .  | 2 " 80 "  | "      | 1880. " .  | 4 " 40 " | "      | 1897. " .  | 15 " — " | "      | 1914. " .  | 15 " — "  |
| "      | 1864. " .  | 2 " 80 "  | "      | 1881. " .  | 4 " 40 " | "      | 1898. " .  | 6 " — "  | "      | 1915. " .  | 11 " 70 " |
| "      | 1865. " .  | 4 " — "   | "      | 1882. " .  | 6 " — "  | "      | 1899. " .  | 10 " — " | "      | 1916. " .  | 12 " 70 " |

Posamezni letniki v drugih sedmerih jezikih počenši z l. 1870. se dobivajo po istih cenah kakor nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 30% popusta.

NB. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku sploh niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, kosi nenemških izdaj pa najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarni na Dunaju, III. okraj, Rennweg št. 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme le proti plačilu prodajne cene ( $\frac{1}{4}$  pole = 2 strani po 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej in v izdajah ostalih sedmerih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma popolnjeni, se dobiva ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ( $\frac{1}{4}$  pole = 2 strani po 2 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomanjkljive) letnike ter si liste urediti po tvarinah.